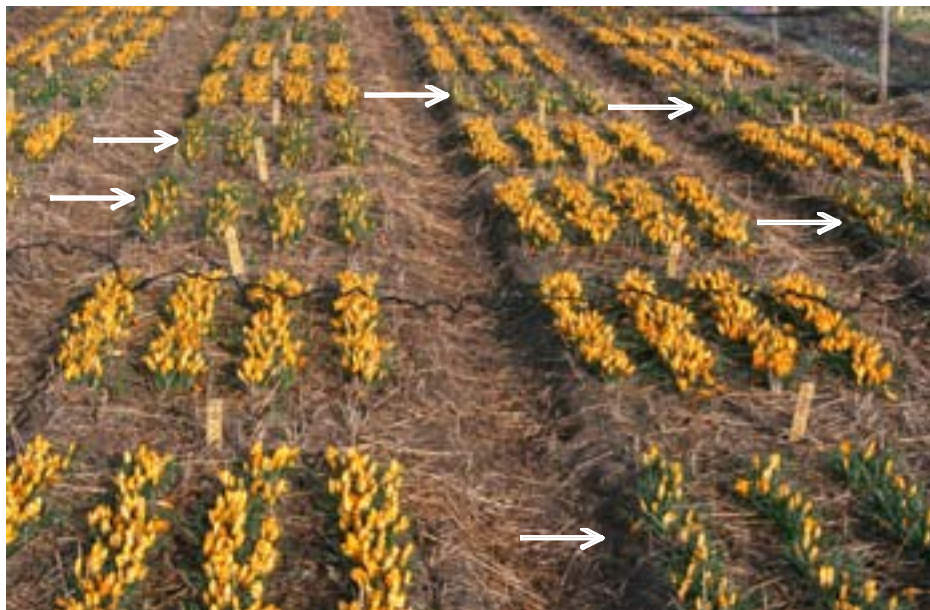

Cultuurkook ook toepasbaar bij Crocus 'Grote Gele'

Krokusknolaaltje in Crocus is goed te bestrijden door kort na het rooien een warmwaterbehandeling uit te voeren. Daarnaast geeft een cultuurkook van 1 of 2 uur bij 47°C zonder voorweken ook meer dan 99% doding.

Tekst: Paul van Leeuwen en John Trompert,
PPO Bloembollen
Foto: PPO Bloembollen

Na 25°C voorwarmte + wwv van 2 uur bij 47°C ontstond minder rijke bloei

In 2010 is gemeld dat deze behandeling Crocus vernus 'Flower Record', Crocus chrysanthus 'Dorothy' en Crocus tommasianus 'Ruby Giant' goed verdragen. Na twee onderzoekjaren is aangetoond dat ook Crocus flavus 'Golden Yellow' deze behandeling goed verdraagt. Alleen na 2 uur 47°C is er kans op een iets lager oogstgewicht.

KOPJE

Een aantasting door krokusknolaaltje (*Aphenchoides subtenueis*) in Crocus is goed te bestrijden met een warmwaterbehandeling. Voor een goede bestrijding moet de behandeling binnen 10 of 12 dagen na rooien worden uitgevoerd. Geef de knollen na het rooien maximaal 10 dagen voorwarmte bij 30°C of 12 dagen voorwarmte bij 25°C. Ga daarna de knollen 24 uur voorweken en kook ze 4 uur bij 45°C. Dit advies bestaat sinds 2007 en werkt goed in de praktijk. Het voorweken is een tijdrovende en praktisch moeilijk uitvoerbare klus. Uit het onderzoek naar de doding van de aaltjes bleek dat een cultuurkook van 1 of 2 uur bij 47°C zonder voorweken de aaltjes voor meer dan 99% doodde. Doding na twee uur koken zal gemiddeld altijd beter zijn dan na één uur, maar de verschillen waren erg klein. Bij een besmette partij is deze behandeling dus onvoldoende maar als cultuurkook is deze behandeling wel te gebruiken. De voordelen zijn dat de kooktijd korter is en het voorweken achterwege kan blijven. Eerder onderzoek gaf aan dat drie andere soorten Crocus (Crocus vernus 'Flower Record', Crocus chrysanthus 'Dorothy' en Cro-

cus tommasianus 'Ruby Giant') deze behandeling goed verdragen. Nu is ook onderzocht in hoeverre Crocus 'Grote Gele' deze behandeling goed verdraagt.

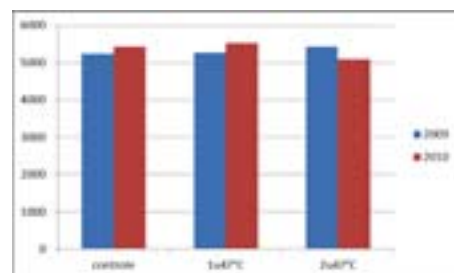
GOEDE GROEI

Gedurende de seizoenen 2008-2009 en 2009-2010 heeft Crocus 'Grote Gele' een cultuurkook gehad van 1 of 2 uur bij 47°C. De knollen, zift 9/10, hebben na het rooien 7 of 10 dagen voorwarmte gehad bij 25 of 30°C, voorafgaande aan de warmwaterbehandeling. In beide jaren vond de warmwaterbehandeling plaats in de eerste week van augustus. De proeven zijn uitgevoerd met gezonde partijen. Tijdens de bloei zijn er op het veld verschillen waargenomen. Na 25°C voorwarmte, gevolgd door een warmwaterbehandeling van 2 uur bij 47°C, bloeide het gewas minder goed. Koken na 30°C voorwarmte gaf evenveel bloei als de controle. In het eerste jaar zijn er geen verschillen in het totaal oogstgewicht waargenomen als gevolg van de warmwaterbehandeling. Het oogstgewicht was na koken gedurende 1 of 2 uur bij 47°C even groot als de controle (figuur), echter alleen na 30°C voorwarmte. Na 25°C voorwarmte was het oogstgewicht lager dan dat van de controle. De groei was minder, maar er is geen uitval waargenomen. In het tweede jaar gaf een warmwaterbehandeling van 2 uur bij 47°C een circa 5% lager oogstgewicht dan de controle, ongeacht de voortemperatuur. Na 25°C voorwarmte ontstond veel eerder schade ten opzichte van 30°C: meer knollen die gemiddeld kleiner waren en een lager totaal oogstgewicht.

CONCLUSIE

Een cultuurkook van Crocus 'Grote Gele' kan zonder schade binnen 10 dagen na rooien worden uitgevoerd indien 1 uur 47°C wordt gegeven na voorwarmte bij 30°C. Indien 2 uur bij 47°C wordt gegeven is er een kans op een lager oogstgewicht. Crocus 'Grote Gele' lijkt daarmee iets gevoeliger voor een cultuurkook dan de eerder onderzochte soorten. Hoewel beide warmwaterbehandelingen in eerder onderzoek meer dan 99% doding van de aaltjes gaven zal een behandeling van 2 uur gemiddeld meer doding geven. Evenals bij de andere soorten Crocus gaf 25°C voorwarmte eerder kans op kookschade en is daarom af te raden. Met andere soorten dan in dit artikel genoemd moet eerst op beperkte schaal ervaring worden opgedaan.

Uw sector investeert in dit onderzoek via het Productschap Tuinbouw. Meer informatie is te vinden op www.tuinbouw.nl bij projectnummer PT13252.

In 2010 gaf een cultuurkook van 2 uur bij 47°C een lager totaal oogstgewicht.